

[Lilli Gyldenkilde]

program, der er beskrevet i finansredegørelsen 1981. Det består af tre elementer: en fortsat forbedring af konkurrenceevnen, en fastholdelse af den afdæmpede linje for det private forbrug pr. indkomstmotager og en gennemførelse af en stram udgiftspolitik. Med andre ord skal både det private og det offentlige forbrug holde igen til fordel for betalingsbalanceerhvervene. Resultatet kender vi. Handelsbalancen er faktisk forbedret, men prisen har været en uacceptabelt stor stigning i arbejdsløsheden, en stigning, som alt tyder på vil fortsætte på trods af alle regeringens beskæftigelsesplaner.

Det er der ikke noget mærkeligt i. Allerede i 1980 påviste det europæiske LO, at det var udelukket, at fremstillingserhvervene kunne opsyge den tilstedeværende arbejdskraft. Forklaringen er den enkle, at produktivitetsstigninger medfører, at der kan produceres mere med færre ansatte. Derfor skal vi op på helt usandsynlige vækstrater i produktionen, hvis arbejdsløsheden skal klares ad denne vej. I stedet anbefaler det europæiske LO, at der sættes på bedre arbejdsbetingelser, energibesparelser og udvikling af nye energikilder, boligbyggeri, byfornyelse, miljøforbedringer, uddannelse, udbygning af social- og sundhedssektoren, en nedsættelse af militærudgifterne og en udvikling af fritidsaktiviteterne. Sammen med en nedsættelse af arbejdstiden vil en sådan strategi kunne føre til fjernelse af arbejdsløsheden.

Nu har vi fået arbejdsnotat nr. 18 fra lavindkomstkommisionen, der på et rent dansk grundlag foretager stort set den samme analyse og kommer til samme konklusion. Det påvises, at selv under den kraftige økonomiske vækst i 1960'erne faldt beskæftigelsen i fremstillingssektoren. Når vi undgik arbejdsløshed, skyldes det udelukkende udbygning af den offentlige sektor. Rapporten anbefaler en strategi, der bygger på nye vækstcentre for en økonomisk udvikling. Der peges på bygge- og anlægssektoren, transport, energiområdet, miljøområdet samt social og sundhed, telekommunikation og andre områder inden for den offentlige sektor – altså en liste, der i det væsentlige svarer til det europæiske LOs.

Hvis en sådan strategi skal lykkes, er det nødvendigt, at vi sikrer, at disse vækstcentre udbygges på en sådan måde, at de giver øgede eksportmuligheder. Det er faktisk ikke en

umulig opgave. Vi var tidligt fremme med at satse på miljø- og arbejdsmiljøforbedringer. Det har givet basis for en betydelig eksport af miljødstyr. Vi er i færd med at gentage kunststykket med vindmøller, hvis vi altså ikke slår hjemmemarkedet ihjel først. En tidligere så typisk hjemmemarkedssektor som boligbyggeriet er blevet en eksportsektor. Selv for den offentlige sektors vedkommende har der vist sig eksportmuligheder i form af projekt- og systemeksport.

Når vi skal udvikle vækstcentre med tilhørende nicheproduktion, er det faktisk ikke nogen dårlig idé at koncentrere sig om områder, hvor vi selv har størst behov, i stedet for at koncentrere sig om at finde på mærkelige dippedutter til at sælge til omverdenen. Den know-how og de produkter, vi selv har brug for, er der også andre der vil købe. Med andre ord burde den politisk-økonomiske strategi ændres. I stedet for de punkter, som jeg nævnte i indledningen, burde den indeholde følgende elementer: bekæmpelse af arbejdsløsheden, nedbrydning af skellet mellem den offentlige og den private sektor, udnyttelse af de arbejdsløshedsbekæmpende vækstcentre til nye eksportmuligheder.

Netop i disse dage diskuteres grundlaget for den økonomiske politik. Det vil være afgørende for disse forhandlingers resultat, om regeringen fortsat vil satse på en arbejdsløshedsskabende strategi, eller om den vil satse på en strategi, der samtidig retter sig både mod beskæftigelses- og betalingsbalanceproblemerne. På den baggrund er vi interesseret i at vide, hvilke overvejelser regeringen har gjort sig på baggrund af lavindkomstkommisionens arbejdsnotat nr. 18.

Besvarelse

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg vil til den forespørgsel, som er stillet af hr. Rahbæk Møller m.fl. sige, at det er jo en sag, der også har været bragt op på anden måde i folketinget. Forespørgslen indeholder det spørgsmål: hvilke overvejelser gør regeringen sig på baggrund af det arbejdsnotat, som i længere tid har foreligget fra lavindkomstkommisionen? Jeg vil gerne understrege, at det ikke er fra kommissionen som sådan, men derimod fra en medarbejder i kommissionen.